

Vergaderjaar 1992–1993

22 724

Wijziging van de Brandweerwet 1985 (Stb. 87) in verband met de overheveling van de bijdragen aan de provincies ter vergoeding van de kosten van de rampenbestrijding in buitengewone omstandigheden en de voorbereiding daarop naar het Provinciefonds

Nr. 5

VERSLAG

Vastgesteld 19 oktober 1992

De vaste Commissie voor Binnenlandse Zaken¹, belast met het voorbereidend onderzoek, brengt als volgt verslag uit van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering de daarin gestelde vragen en gemaakte opmerkingen tijdig zal hebben beantwoord, acht de commissie de openbare behandeling genoegzaam voorbereid.

De leden van de VVD-fractie hadden moeite met de strekking van het onderhavige wetsvoorstel. Zij stelden dat het voornemen om tot verdere decentralisatie van rijksoverheidstaken te komen a priori onderschreven kan worden.

In het algemeen – zo stelden de leden van de VVD-fractie – is het juist om de diverse overheidstaken decentraal te regelen. In het onderhavige wetsvoorstel echter, zo meenden zij, kunnen redenen worden aangevoerd om juist niet tot decentralisatie te besluiten. Rampenbestrijding en de voorbereiding ervan zijn dusdanig belangrijke zaken, dat zij centraal gecoördineerd zouden moeten worden en dat uitvoering van het decentralisatie-beleid op dit punt derhalve niet juist is.

De verantwoordelijkheid die de rijksoverheid draagt – de bescherming van de burgerbevolking in oorlogstijd – moet, naar het oordeel van deze leden structureel en gegarandeerd worden bekostigd door middel van de doeluitkering. Het instrument van (permanente) doeluitkering is dan per definitie geschikt om toch een zeker niveau van decentralisatie te bereiken.

Vooral komt dit instrument van pas bij de voorbereiding van de rampenbestrijding in buitengewone omstandigheden. Het huidige artikel 5 van de Brandweerwet 1985 (Stb. 87) is op dit punt helder. Een goede voorbereiding van de bestrijding is van cruciaal belang bij de rampenbestrijding zelf. Te meer daar de harde werkelijkheid heeft geleerd dat rampen altijd onverwacht komen, waardoor een «voorbereide coördinatie» niet meer mogelijk is.

Daarbij wezen zij er vooral op dat de voorbereiding door de daarvoor aangewezen personen in de provincies via een nauwgezette en controleerbare procedure moet worden afgerond. Deze leden vroegen de minister op dit punt een beschouwing te geven op welke manier en in

¹ Samenstelling:

Leden: Stoffelen (PvdA), Mateman (CDA), Niessen (PvdA), V.A.M. van der Burg (CDA), voorzitter, Lauxtermann (VVD), ondervoorzitter, Wiebenga (VVD), Van der Heijden (CDA), Franssen (VVD), Willems (Groen Links), Kohnstamm (D66), De Cloe (PvdA), J.T. van den Berg (SGP), Koetje (CDA), Van Otterloo (PvdA), Jurgens (PvdA), Scheltema-de Nie (D66), Schoots (PvdA), Kalsbeek-Jasperse (PvdA), Zijlstra (PvdA), Bijleveld-Schouten (CDA), Hillen (CDA), Leers (CDA), Van der Hoeven (CDA).
Plv. leden: Achttienribbe-Buijs (PvdA), Tegelaar-Boonacker (CDA), M.M. van der Burg (PvdA), Soutendijk-van Appeldoorn (CDA), Van Erp (VVD), Korthals (VVD), Krajenbrink (CDA), Jorritsma-Lebbink (VVD), Lankhorst (Groen Links), Ybema (D66), Apostolou (PvdA), Schutte (GPV), Frissen (CDA), Van Nieuwenhoven (PvdA), Van Heemst (PvdA), Versnel-Schmitz (D66), Van Rijn-Vellekoop (PvdA), Leerling (RPF), Castricum (PvdA), De Hoop Scheffer (CDA), G. de Jong (CDA), Hermes (CDA), Koffeman (CDA).

hoeverre de voorbereiding van rampenbestrijding in de diverse provincies gevorderd is?

Zij wezen in dit verband op hetgeen in de artikelen 6, juncto 7 t/m 10 Rampenwet (Stb. 1985, 88) over de verplichtingen van de provincie is vastgelegd.

Ten aanzien van het decentrale uitvoeren van de rampenbestrijding in buitengewone omstandigheden en de voorbereiding ervan, wezen deze leden op het amendement bij het wetsvoorstel Nieuwe regels met betrekking tot het brandweerwezen (Brandweerwet) (Kamerstuk 16 695, nr. 21) waarin de VVD-fractie de Kamer een uitspraak liet doen met betrekking tot de verantwoordelijkheid van de rijksoverheid voor een permanente doeluitkering.

Terecht werd toen gesteld dat oorlog (als voorbeeld van een buitengewone omstandigheid) niet gevoerd wordt door de 12 provincies, maar door het ene Koninkrijk der Nederlanden. De leden van de VVD-fractie meenden dat in deze situatie geen verandering is gekomen.

Tevens meenden deze leden nog steeds dat indien een doeluitkering door overheveling in een groot fonds verdwijnt, de controle op de eigenlijke besteding wegvalt.

Zij drongen aan op een herijking door de minister van de argumenten, die in 1984 leidden tot het bovengenoemd amendement.

In het debat van 25 september 1984 werd reeds opgemerkt dat geld, bedoeld voor de uitoefening van de taak van bescherming van burgers bij rampen in buitengewone omstandigheden, licht gebruikt kan worden om de gemeentelijke bibliotheek te exploiteren of het wegennet te verbeteren.

Dat risico is naar de mening van de leden van de VVD-fractie ook aanwezig bij de onderhavige opzet.

Zij vroegen of de minister wil toelichten op welke manier de uitvoering van het nu nog omschreven doel bereikt wordt, indien het te besteden geld in de grote pot van het Provinciefonds terecht komt.

Voorts waren de hier aan het woord zijnde leden van de VVD-fractie van mening dat de voorgestelde overheveling naar het Provinciefonds niet los kan worden gezien van de door de minister voorgestelde overheveling naar het Gemeentefonds van de gelden (voor een bedrag van f 24,9 mln.) voor rampenbestrijding per 1 januari 1995 ten behoeve van de regionale brandweren, blijkens de ontwerp-begroting 1993. Zij vroegen de minister op dit punt een uiteenzetting te geven.

De voorzitter van de commissie,
V. A. M. van der Burg

De griffier van de commissie,
Van der Windt